

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Έκθεση «ΑΦΗγήματα. Η ΑΦΗcollective στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη»

Η Γεννάδειος Βιβλιοθήκη της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών στην Αθήνα, από τα σπουδαιότερα πολιτιστικά ιδρύματα της Ελλάδας, είναι κάτι πολύ περισσότερο από ένα αποθετήριο βιβλίων. Είναι ένας ζωντανός οργανισμός μάθησης, δημιουργικότητας και διαπολιτισμικού διαλόγου — ένας χώρος όπου η ιστορία εμπνέει το παρόν και το μέλλον. Το **2026 αποτελεί ορόσημο στη ζωή της, καθώς συμπληρώνονται 100 χρόνια από την ίδρυσή της**. Στο πλαίσιο των εορτασμών για την επέτειο αυτή, η Γεννάδειος υποδέχεται τους επτά εικαστικούς καλλιτέχνες της ΑΦΗcollective και φιλοξενεί την έκθεσή τους «ΑΦΗγήματα. Η ΑΦΗcollective στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη».

Η ΑΦΗ collective, με αδιάλειπτη παρουσία 44 χρόνων, επιμένει στην αργή χειρωνακτική κατασκευή ιδεών. Κάθε μέλος της επεξεργάζεται διαφορετικά υλικά και τεχνικές σε ένα πλαίσιο κοινής καλλιτεχνικής ανησυχίας που οδηγεί σε συνεχή εξέλιξη. Τα έργα που παρουσιάζονται στη Γεννάδειο, εμπνευσμένα από τις πλούσιες συλλογές της βιβλιοθήκης, ξεκινούν από διαφορετική αφετηρία χρησιμοποιώντας ποικίλες τεχνικές: κεραμική, υφάσματα, χειροποίητο χαρτί, χαρακτική, γλυπτική, κυανοτυπίες, εικαστικά βιβλία και σχέδια. Με έμφαση στην ποιοτική δεξιότητα, χρησιμοποιείται συχνά ένας συνδυασμός αρχαίων και παραδοσιακών μεθόδων για τη δημιουργία σύγχρονων έργων τέχνης. Η έκθεση περιλαμβάνει, επίσης, αντικείμενα που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διαδικασία δημιουργίας των έργων, όπως σκίτσα, εργαλεία και μια κάμερα obscura.

Η έκθεση θα πλαισιωθεί από ξεναγήσεις, επιδείξεις και εργαστήρια χειροποίητου χαρτιού, κατασκευής πάνινης κούκλας και βιβλίων, ύφανσης καρτών, γλυπτικής με σύρμα, κεντήματος και ραφής Sashiko υπό την καθοδήγηση των ίδιων των καλλιτεχνών. Αυτές οι παράλληλες εκδηλώσεις έχουν σχεδιαστεί για να προσελκύσουν κοινό όλων των ηλικιών και υποβάθρων, ώστε να απολαύσουν την έκθεση και να εκτιμήσουν αυτή την υπέροχη και μοναδική βιβλιοθήκη συμμετέχοντας σε μια ενεργητική, βιωματική μάθηση.

Η έκθεση πραγματοποιείται με την υποστήριξη του Οργανισμού Πολιτισμού και Ανάπτυξης ΝΕΟΝ.

Βιογραφικά καλλιτεχνών

Η **Judith Allen-Ευσταθίου** είναι γλύπτρια, χαράκτρια, ενώ κάνει και χρήση μικτών μέσων και εργάζεται με χαλκό, λιθογραφία σε χαρτί, κυανοτυπίες και σχέδιο. Συνδυάζει τις παραδοσιακές τεχνικές με σύγχρονες πρακτικές. Το εγχείρημά της, *Mapping the Walk*, καταγράφει διαδρομές βοτανολογικού ενδιαφέροντος με στόχο να στηρίξει την ιστορική διατήρηση του συστήματος μονοπατιών στο νησί της Κέας. Το ομώνυμο βιβλίο της κυκλοφόρησε από τις Εκδόσεις Καπόν το 2022 και ένα αρχείο με 36 πρωτότυπα σχέδια του έργου αυτού έχει εναποτεθεί στις συλλογές της Γενναδείου Βιβλιοθήκης. Στο πλαίσιο της έκθεσης «ΑΦΗγήματα. Η ΑΦΗcollective στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη», μελετά τους πρώτους περιηγητές που επισκέφθηκαν την Ελλάδα, τόσο τους βοτανολόγους όσο και τους αρχαιολόγους. Συγκεκριμένα, μελετά το 10τόμο έργο *Flora Graeca* του Sibthorp (1806-1840), το *Views of Greece* με σχέδια του Dodwell (1821) και το *Voyage du Levant* του Tournefort (1717). Είναι γοητευμένη από τις αχνές εικόνες με λεκέδες από λάδι που έχουν αποτυπωθεί στις απέναντι σελίδες των λιθογραφιών της *Flora Graeca* και δημιουργεί λιθογραφίες βασισμένη σε αυτά τα «φαντάσματα». Ετοιμάζει, επίσης, σχέδια και αποτυπώματα με κάμερα obscura επιλεγμένων αρχαιολογικών χώρων της Ελλάδας, όπως διασώζονται σήμερα (με σκαλωσιές) σε αντίθεση με τα περισσότερα ειδυλλιακά σχέδια των πρώτων περιηγητών.

Η **Inger Carlsson** δουλεύει το ύφασμα και χρησιμοποιεί για τα έργα της -που εξερευνούν τη σχέση μας με τη φύση και το περιβάλλον- βαφές, χειροποίητα κεντήματα, ραφές SASHIKO και απλικέ. Αυτή την περίοδο εκθέτει έργα της στη γκαλερί Anna H. Gothenburg, στη Σουηδία [<https://www.galleriannah.se/>]. Για την έκθεση «ΑΦΗγήματα. Η ΑΦΗcollective στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη» μελετά τα ελληνικά ενδύματα όπως απεικονίζονται στα έργα των περιηγητών που επισκέφθηκαν τη χώρα μας το 17ο και 18ο αιώνα. Θα ασχοληθεί με το ύφασμα, τις λεπτομέρειες στο ράψιμο, τα καπέλα, τα κουμπιά, τις τσέπες. Την ενδιαφέρει να καταλάβει πώς οι ταξιδιώτες επέζησαν παρόλες τις άγνωστες περιπέτειες και τους κινδύνους που έκρυβαν τα ταξίδια στη διάρκεια της οθωμανικής περιόδου, χωρίς την υποστήριξη του επιστημονικά σχεδιασμένου ρουχικού εξοπλισμού του 21ου αιώνα. Τα υφασμάτινα έργα της διερευνούν αυτά τα ερωτήματα.

Η **Μαρία Γρηγορίου** δουλεύει με ύφασμα και χρησιμοποιεί διάφορες τεχνικές χειροποίητης ύφανσης, χειροποίητου χαρτιού, κολάζ, ράψιμο, τεχνικές φυσικής βαφής και λουλακιού, χρησιμοποιώντας μεταξωτά νήματα, χειροποίητο χαρτί, βαμβακερά υφάσματα και κλωστές. Για την έκθεση στη Γεννάδειο ερευνά την ιστορία και τη χημική σύσταση της φυσικής βαφής από φυτά, καθώς και τα βιβλία των πρώτων περιηγητών στην Ελλάδα. Θα δημιουργήσει εικαστικά βιβλία και υφαντά μεγάλης κλίμακας, εμπνευσμένα από τα χρώματα των υδατογραφιών και των λιθογραφιών των πρώτων περιηγητών και από τα δικά της «ταξίδια» σε ένα συνεχιζόμενο έργο: μια διηγήτη καθημερινή καταγραφή περιπάτων ακολουθώντας την ίδια παραθαλάσσια διαδρομή κοντά στο εργαστήριό της. Αυτό το σχεδόν μονοχρωματικό, συνεχώς μεταβαλλόμενο τοπίο περικλείει βάθος, χρόνο και το Άπειρο. Παρατηρεί και συλλέγει λεπτομέρειες της

φύσης (που συχνά περνούν απαρατήρητες) για να τις καταγράψει στα έργα της, τα οποία φέρουν τα μπλε σημάδια του χρόνου, της φθοράς και της σκουριάς, εμποτισμένα με αλμυρό νερό και την ομορφιά του εφήμερου και του ατελούς. Εκφράζει τη Γη και το Νερό, τα δύο βασικά στοιχεία της ζωής. Οτιδήποτε μπορεί να είναι μια εικόνα. Ένα τοπίο, ένα χρώμα, μια υφή, ένα βιβλίο, ένα ποίημα, λέξεις, η ίδια η τεχνική.

Η **Δέσποινα Πανταζοπούλου** σχεδιάζει κοσμήματα. Συγκεκριμένα δημιουργεί μικρο-γλυπτά και κοσμήματα από μέταλλο, μάρμαρο, ξύλο και δέρμα. Έργο της εκτέθηκε στην έκθεση «Τέχνη σε χρυσό. Το κόσμημα στους ελληνιστικούς χρόνους» που διοργάνωσε το Μουσείο Μπενάκη. Για την έκθεση στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη δημιουργεί ένα έργο εμπνευσμένο από τον Ερωτόκριτο του Βιτσέντζου Κορνάρου, ένα επικό, ηρωικό και ερωτικό δράμα με λαϊκά τραγούδια, παροιμίες, αναφορές στην αρχαία Ελλάδα, καθώς και δυτικά στοιχεία, όπως οι κονταρομαχίες. Το βιβλίο αφηγείται την ιστορία μιας μυθικής πραγματικότητας της περιόδου 1590-1610, ενώ το έργο της Δέσποινας θα ακολουθήσει τη μυθολογία της δικής της εποχής. Το γλυπτό που σχεδιάζει, *Το ψέμα της Αρετούσας*, αναφέρεται στη στροφή Δ, στίχος 643. Στην αφήγηση, η Αρετούσα αρνείται να παραδεχτεί ότι έδωσε το δαχτυλίδι της στον Ερωτόκριτο, ισχυριζόμενη ότι το έχασε ενώ χόρευε με τις φίλες της. Εμπνευσμένη από αποσπάσματα του Ερωτόκριτου που αναφέρονται σε εργαλεία, η Δέσποινα σχεδιάζει να εξερευνήσει τα εργαλεία γραφής ως επέκταση του χεριού και της κίνησης που αυτό κάνει για να αγγίξει τη σελίδα, παραμένοντας για πάντα στο γραπτό λόγο. Θα δημιουργήσει μικρά γλυπτά, τα οποία εξερευνούν πώς τα διάφορα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή εργαλείων γραφής επηρέασαν τον χαρακτήρα του γραπτού λόγου διαχρονικά.

Ο **Γιάννης Παπαδόπουλος** είναι γλύπτης και καλλιτέχνης μικτών μέσων και δημιουργεί εικαστικά βιβλία και γλυπτικές κατασκευές από ρατάν, σύρμα και χειροποίητο χαρτί. Υφαίνει με απλά λινά κορδόνια χρησιμοποιώντας επαναλαμβανόμενες κινήσεις σε μια σχεδόν διαλογιστική πρακτική. Εξερευνά τις μορφές τόσο μικρών εικαστικών βιβλίων όσο και μνημειωδών γλυπτών. Τον ενδιαφέρει η έρευνα των αρχείων της κατασκευής βιβλίων από ιστορική άποψη, των τεχνικών μαρμάρωσης και βαφής χαρτιού, για να εμπνευστεί τις γλυπτικές μορφές των βιβλίων του (μικρής και μεγάλης κλίμακας) με χειροποίητο χαρτί και καλλιγραφία.

Η **Εύα Χειλαδάκη** είναι καλλιτέχνης που ασχολείται με το ύφασμα. Δημιουργεί μαλακά γλυπτά και μαριονέτες από ύφασμα, τσόχα, χαρτοπολτό, ξύλο, ανακυκλωμένα vintage υφάσματα και άλλα υλικά που εντοπίζει στις αναζητήσεις της. Συχνά δημιουργεί μαριονέτες βασισμένες στην ελληνική μυθολογία και τους λαϊκούς μύθους, όπως ο Κρόνος, ένα μαλακό γλυπτό σε φυσικό μέγεθος που παρουσιάστηκε στην έκθεση «Στο κάτω κάτω» στο Μουσείο Μπενάκη (2022-2023) και τα μαλακά γλυπτά που έχει εμπνευσθεί από το Πλοίο των Τρελών (του Brant) και συμμετείχαν στην έκθεση «Τα εργαλεία αφηγούνται. Η λησμονημένη ιστορία των ξυλόγλυπτων υφαντικών εργαλείων» στο Μουσείο Μπενάκη το 2023. Για την έκθεση «ΑΦΗγήματα. Η ΑΦΗcollective στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη» θα ερευνήσει παλιά ελληνικά κεντητικά

μοτίβα που απεικονίζουν λαϊκούς παραδοσιακούς μύθους, προκειμένου να αντλήσει έμπνευση για τα έργα της σε μαλακά γλυπτά.

Η **Θεοδώρα Χωραφά** είναι κεραμίστρια που δημιουργεί γλυπτική και εγκαταστάσεις. Η ατομική της έκθεση στο πλαίσιο της πρώτης ελληνικής Μπιενάλε Κεραμικών με τίτλο «Μήτε Γέννηση, Μήτε Θάνατος – Προσωπικές Ανασκαφές» πραγματοποιήθηκε στο Βιομηχανικό Μουσείο Τομάτας «Δ. Νομικός» στη Σαντορίνη το 2024. Στο πλαίσιο της έκθεσης «ΑΦΗΓΗΜΑΤΑ. Η ΑΦΗcollective στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη» δημιουργεί κεραμικά γλυπτά με την ιαπωνική μέθοδο ψησίματος ρακού, εξερευνώντας το μυστήριο της ζωής μέσω της υλικότητάς της, με φυσικά στοιχεία όπως κόκαλα και μαλλί σε συνδυασμό με πηλό.

Διάρκεια έκθεσης: 2 Δεκεμβρίου 2025 - 8 Μαρτίου 2026

Ωράριο λειτουργίας:

Τετάρτη, Παρασκευή, Σάββατο, Κυριακή: 12:00 – 18:00,
Πέμπτη: 12:00 – 20:00

Είσοδος ελεύθερη

Επικοινωνία για ξεναγήσεις: Μαρία Σμάλη: msmali.genn@ascsa.edu.gr

Πτέρυγα Ι. Μακρυγιάννη

Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών στην Αθήνα, Γεννάδειος Βιβλιοθήκη
Σουηδίας 61, 106 76 Κολωνάκι